

торговельно-економічного співробітництва між країнами, які проводять узгоджену економічну політику.

Література:

1. Зовнішньоекономічне співробітництво України: стан, перспективи розвитку, загрози та ризики. URL: <http://bintel.com.ua/uk/article/vneshekonom/> (дата звернення 23.01.2022).

2. Шепель Т. В. Сучасні реалії та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України. Бізнес-Інформ. 2021. №1. С. 49-58.

СПІВРОБІТНИЦТВО З МВФ: СВІТОВІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ВИМІРИ

К. В. КЛИМЕНКО, канд. екон. наук, завідувач відділу бюджетної системи

М. В. САВОСТЬЯНЕНКО, ст. науковий співробітник

відділу бюджетної системи

Науково-дослідний фінансовий інститут Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління», м. Київ, Україна

Сьогодні в умовах пандемії роль МВФ, як глобального фінансового регулятора, антикризового агента і кредитора останньої інстанції знову виходить на перший план. У зв'язку з мінливістю економіко-політичної ситуації, посиленням зовнішніх і внутрішніх викликів та загроз, у т. ч. COVID-19, окремі аспекти співпраці з міжнародними партнерами періодично уточнюються.

За підсумками першого перегляду діючої програми stand-by (SBA) МВФ погодив виділення Україні чергового траншу кредиту в розмірі 500 млн СПЗ (близько 699 млн дол. США), що збільшило загальну суму виплат за поточним SBA до 2 млрд СПЗ (близько 2,8 млрд дол. США). Також МВФ продовжено дію угоди Stand-By до кінця червня 2022 року, а виплати за програмою перефазовано, і на запит української влади звільнено від недотримання критерію ефективності в грудні 2020 року щодо гарантованого державою боргу з огляду на вже вжиті коригувальні дії.

Економічна програма України, яку підтримує МВФ, має на меті допомогти владі подолати наслідки шоку COVID-19, підтримати економічне відновлення та просунути вперед у важливих структурних реформах, щоб зменшити ключову вразливість [1]. Україна очікує другого перегляду за кредитною програмою SBA і відповідно отримання чергових траншей у лютому 2022 р. [2]. В той же час у 2022 році загальна сума виплат на користь МВФ в рамках виконання усіх зобов'язань України складає 1 685,483 млн СПЗ. За курсом НБУ на початок січня 2022 р. це становить близько 2,36 млрд дол. США [3].

Серед важливих нових світових ініціатив МВФ – створення фонду у 50 млрд доларів, який кредитуватиме країни з низьким та середнім доходом для боротьби з кліматичними змінами. Кошти зможуть отримати всі країни з низьким рівнем доходу і країни з середнім рівнем доходу з ВВП на душу

населення менше 12 тисяч доларів на рік. Під ці критерії підпадає і Україна, де ВВП на душу населення у 2020 році становив понад 3,7 тисяч доларів.

Фонд спрямований на вирішення довгострокових проблем економічної стабільності, зокрема зміна клімату, готовність до пандемії та цифровізації. Розмір фінансування, яке країни зможуть позичити, буде обмежено 150% квоти МВФ країни, але не більше ніж 1,4 мільярда доларів. Планується, що термін кредитування за цією програмою становитиме 20 років, а погашення позички, за винятком виплати відсотків, починатиметься через 10 років.

Таким чином, отримати гроші для протидії глобальному потеплінню зможуть близько 75% країн МВФ. Фонд планується запуснути до кінця 2022 року. Однак чи кожна окрема країна може отримати доступ до фонду МВФ визначатиме індивідуально, залежно від боргової політики країн та їх стійкості у проведенні структурних змін. Крім того, щоб отримати доступ до фонду, країна вже має співпрацювати із МВФ за основною програмою. Траст фінансуватиметься багатшими країнами, які спрямовують свої резерви до МВФ більш "бідним" країнам. Фонду доведеться мобілізувати 50 мільярдів доларів для того, щоб упоратися з прогнозованим попитом [4].

В оновленому звіті World Economic Outlook [5] аналітики МВФ вказують на те, що саме через поширення чергового штаму коронавірусу економічні показники початку 2022 року є досить слабкими, попри попередні очікування. Проте, згідно прогнозу інфляція поступово уповільниться у 2022 році з огляду на більш жорстку монетарну політику найбільших центробанків світу. Очікується, що глобальне зростання зменшиться з 5,9 у 2021 році до 4,4% в 2022 р., а в 2023 році сповільниться до 3,8 %. Прогноз залежатиме від того, чи знизиться до кінця 2022 р. несприятливі наслідки для здоров'я у більшості країн, коли в той же час що рівень вакцинації збільшиться у світовому масштабі, а методи лікування стануть більш ефективними.

Наголос на ефективній глобальній стратегії охорони здоров'я стає більш помітним, ніж будь-коли. Грошово-кредитну політику в багатьох країнах потрібно буде продовжувати посилювати, щоб приборкати інфляційний тиск, тоді як фіскальна політика, яка функціонує з більш обмеженим простором, ніж раніше під час пандемії, повинна буде приділяти пріоритет видаткам на охорону здоров'я та соціальній сфері, зосередивши підтримку на найбільш постраждалих.

У цьому контексті міжнародне співробітництво буде мати важливе значення для збереження доступу до ліквідності та прискорення впорядкованої реструктуризації боргу, якщо це необхідно. Інвестування в кліматичні політики залишається необхідним для зниження ризику катастрофічної зміни клімату.

Література:

1. IMF Executive Board Completes First Review Under Stand-By Arrangement for Ukraine, Approves Extension of the Arrangement. URL:https://www.imf.org/en/News/Articles/2021/11/22/pr21342-imf-executive-board-completes-review-for-ukraine-extension-of-the-arrangement?fbclid=IwAR3JmRNDJ7gq3aaHTfS_JxgaD7MTzYiUYKJalq9hvsCQDvrFDYrzCW

YLLoY%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%87%D0%B8%D0%BA (дата звернення: 27.01.2022).

2. Уряд очікує на перегляд програми з МВФ у лютому – Шмигаль. URL:<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3390893-urad-ocikue-na-pereglad-programi-z-mvf-u-lutomu-smigal.html> (дата звернення: 27.01.2022)

3. Ukraine: Projected Payments to the IMF as of December 31, 2021. URL:<https://www.imf.org/external/np/fin/tad/extforth.aspx?memberkey1=993&date1key=2021-12-31&category=forth&year=2018&trxttype=repchg&overforth=f&schedule=exp&extend=y> (дата звернення: 27.01.2022).

4. IMF Outlines \$50 Billion Climate and Resilience Lending Plan. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-01-20/imf-outlines-plan-for-50-billion-climate-change-lending-trust?srnd=premium-europe> (дата звернення: 27.01.2022)

5. Rising Caseloads, A Disrupted Recovery, and Higher Inflation. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2022/01/25/world-economic-outlook-update-january-2022> (дата звернення: 27.01.2022).

АКТИВІЗАЦІЯ СПІВРОБІТНИЦТВА З КРАЇНАМИ СВІТУ – ВАГОМИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ХАРКІВЩИНИ

С. В. ТАРАБАН, канд. наук з держ. упр.,
доц. кафедри менеджменту і публічного адміністрування,
начальник відділу прогнозування та зведення інформації управління аналітики,
прогнозування та розвитку підприємництва Департаменту економіки і
міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків, Україна*

Харківська область входить до числа найпотужніших індустріальних центрів Східної Європи.

На Харківщині сконцентровано конкурентний потенціал розвитку виробництв та сервісів, які орієнтовані на зовнішній та внутрішній ринок України і можуть забезпечити високу ефективність інвестицій.

Насамперед, перспективи регіону пов'язані з наукомістким машинобудуванням, сільським господарством та виробництвом продуктів харчування, газовидобуванням та енергетикою, науково-технічними розробками та освітою, галуззю ІТ.

Харківська область є логістичним центром з розвинутою транспортною інфраструктурою, зокрема, через наявність міжнародного аеропорту, залізничного сполучення та автомагістралей, що, у свою чергу, надає додаткове сприяння розвитку співпраці з іншими країнами світу.

Найбільш перспективними напрямками нарощування експортних поставок виступають ринки країн Азії, ринок ЄС, а також ринки країн Близького Сходу, Африки та Латинської Америки, вихід на які став можливим за сприяння європейських та інших міжнародних партнерів.

У Харківській області є великі проєкти, реалізовані разом із бізнесом, в тому числі міжнародним. До регіону є довіра приватних та інституціональних